

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Πρόγραμμα επικαιροποίησης γνώσεων αποφοίτων ΑΕΙ στην

“οργάνωση, διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων και στην προώθηση τουριστικών προορισμών”

6^Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Συγγραφική Ομάδα:

Δρ. Δημήτρης Λαγός, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου

Δρ. Κωνσταντίνος Λιάπης, Επίκουρος Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου

Δρ. Γεωργία Ζούντα, Λέκτορας Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Αναλυτική περιγραφή μαθήματος

Η χρηματοδοτική παρέμβαση παίζει ουσιαστικό ρόλο στην προώθηση διαφόρων μορφών τουρισμού, παρέχοντας την αναγκαία ρευστότητα και διαφόρων ειδών κίνητρα για παραγωγικές επενδύσεις, αλλά και για προγράμματα, δράσεις και πρωτοβουλίες που ενισχύουν την επιχειρηματικότητα και προωθούν την ανταγωνιστικότητα. Οι Τουριστικές επιχειρήσεις χρησιμοποιούν πλήθος τραπεζικών προϊόντων για να καλύψουν τις ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης ή σε επενδύσεις. Η παρούσα θεματική ενότητα παρέχει το θεωρητικό και τεχνικό πλαίσιο γνώσεων σχετικά με τη χρηματοδότηση των τουριστικών επιχειρήσεων. Για τη λήψη μιας χρηματοδότησης απαιτούνται οι σχετικές γνώσεις για την απάντηση των τριών βασικών ερωτημάτων πιστοληψίας. Ένα στέλεχος τουριστικής επιχείρησης πρέπει να είναι σε θέση να απαντήσει με επάρκεια στα ερωτήματα «Ποιά η Πιστωτική Ανάγκη», «Πως θα πραγματοποιηθεί και αν είναι δυνατή η αποπληρωμή της χρηματοδότησης» και «Ποιές και σε τι μέγεθος εξασφαλίσεις θα παράσχει προς το Πιστωτικό Ίδρυμα ή Φορέα για την κτήση της χρηματοδότησης». Για την χρηματοδότηση των επιχειρήσεων και τα τρία ερωτήματα η απάντησή τους είναι υποχρεωτική.

Στόχος της διδακτικής ενότητας είναι η παροχή των αναγκαίων γνώσεων σε στελέχη τουριστικών επιχειρήσεων σε σχέση με τη χρηματοδότηση τους.

Οι λέξεις – κλειδιά: Χρηματαγορές, Κεφαλαιαγορές, Τράπεζες και Τουριστικές Επιχειρήσεις, Η διαχρονική αξία του χρήματος και η χρηματοδότηση των τουριστικών επιχειρήσεων, Χρηματοοικονομική Ανάλυση για τη Χρηματοδότηση Τουριστικών Επιχειρήσεων, Μορφές χρηματοδότησης για τις Τουριστικές Επιχειρήσεις, Επιχειρηματικά σχέδια – επενδύσεις – προϋπολογισμός κεφαλαίων και η χρηματοδότηση των τουριστικών επιχειρήσεων, Χρηματοδοτικές Συμβάσεις.

1 Θεματικές Ενότητες

1.1 Χρηματαγορές, Κεφαλαιαγορές, Τράπεζες και Τουριστικές Επιχειρήσεις

Οι κεφαλαιαγορές και οι χρηματαγορές αποτελούν το περιβάλλον λήψης χρηματοδοτήσεων. Σε αυτή την θεματική ενότητα αναλύονται οι βασικές εισαγωγικές έννοιες χρηματαγορών, κεφαλαιαγορών, τα προϊόντα χρηματαγορών και κεφαλαιαγορών, οι τράπεζες ως χρηματοοικονομικοί διαμεσολαβητές και ως πάροχοι οικονομικής πίστης και οι φορείς χρηματοδότησης των τουριστικών επιχειρήσεων.

Οι Χρηματοοικονομικές αγορές αναλύονται σε:

- Φυσικές Αγορές (Physical Asset Markets) vs Χρηματοοικονομικές Αγορές (Financial Asset Markets)
- Αγορές στο χρόνο τους (Spot Markets) vs Μελλοντικές Αγορές (Futures Markets)
- Χρηματαγορές (Money Markets) vs Κεφαλαιαγορές (Capital Markets)
- Πρωτογενείς αγορές (Primary Markets) vs Δευτερογενείς αγορές (Secondary Markets)

Οι προσδιοριστικοί παράγοντες των επιτοκίων και του κόστους δανεισμού (Determinants of Market Interest Rates) είναι:

$$r = r^* + IP + DRP + LP + MRP,$$

$$\text{Risk free rate} = r^* + IP$$

$$r = \text{Risk free rate} + DRP + LP + MRP$$

Όπου:

r = Ονομαστικό ή Επιτόκιο που απαιτείται (nominal or quoted rate of interest)

r^* = Μηδενικού κινδύνου επιτόκιο (real risk free rate of interest)

IP = Επίδραση Πληθωρισμού (Inflation premium)

DRP = Επίδραση της αθέτησης πληρωμής (Default risk premium)

LP = Επίδραση ασφάλιστρο ρευστότητας (Liquidity premium)

MRP = Επίδραση του χρόνου ωρίμανσης (Maturity risk premium)

Το κόστος δανεισμού και τα επιτόκια επηρεάζονται και από εξωγενείς παράγοντες όπως:

- Διεθνείς παράγοντες κινδύνου (International Risk Factors)
 - Κίνδυνος Χώρας (Country risk)
 - Κίνδυνος συναλλαγματικών ισοτιμιών (Exchange rate risk)
- Οικονομικοί παράγοντες (Economic Factors)
 - Ελλείμματα ή Πλεονάσματα στον προϋπολογισμό (Budget deficit or surpluses)
 - Εμπορικά Ελλείμματα ή Πλεονάσματα (International trade deficits or surpluses)
 - Η επιχειρηματική δραστηριότητα (Business activity)

Ποιά όμως είναι η δομή των δανείων ή των τίτλων χρέους της με την απόδοσή τους ή τα επιτόκια χρέους; Η δομή είναι η σχέση μεταξύ του χρόνου μέχρι τη λήξη και της απόδοσης ή του κόστους δανεισμού, με αμετάβλητους τους άλλους όρους.

Σε αυτή τη σχέση δεν υπολογίζουμε την επίδραση του κινδύνου αθέτησης καθώς και τους άλλους παράγοντες όπως διαφορετικά κουπόνια ή δόσεις, κ.λπ.

Η Καμπύλη αποδόσεων ή του κόστους δανεισμού είναι η γραφική παράσταση της δομής δηλαδή το επιτόκιο σε σχέση με την λήξη του τίτλου της χρηματαγοράς

Η καμπύλη αυτή μπορεί να έχει:

- Κανονική - θετική κλίση, οι αποδόσεις ή το κόστος δανεισμού μακροπρόθεσμα είναι υψηλότερες από τις βραχυπρόθεσμες αποδόσεις
- Ανεστραμμένη - με αρνητική κλίση, οι αποδόσεις ή το κόστος δανεισμού μακροπρόθεσμα είναι χαμηλότερες από τις βραχυπρόθεσμες αποδόσεις

Τα Χρηματοδοτικά Ιδρύματα (Financial Institutions) είναι:

- Επενδυτικές Τράπεζες (Investment banks)
- Χρηματοδοτικοί Διαμεσολαβητές (Financial Intermediaries)
 - Εμπορικές Τράπεζες (Commercial banks)
 - Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις (Insurance companies)
 - Αμοιβαία Κεφάλαια (Mutual funds)

Η ροή της χρηματοδότησης έχει την πιο κάτω μορφή:

